

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

86. An iudex possit citare ad exhibenda iura sua coram eo, quando eius
debitor petit dilationem ex consensu maioris partis creditorum, vel si velit
beneficium cessionis bonorum obtinere? Ex part. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

De Immunit. Eccles. Resol. LXXXIV. &c. 139

laicū: attamen si Clericus reconuentus condemnatur ab ipso laico, non potest exequi, nec in rebus Clerici reconuenti, sed ad iudicem Ecclesiasticum pertinet exequitio ad instantiam iudicis laici. Ita ille, qui ex Genuensi notat, quod in curia Archiepiscopali Neapolitanā in casu predicto seruatur, quod vīla sententia & processu iudicis sacerularis mādat curia exequitionem fieri contra Clericum, & ita hanc sententiam tenet Imola & Burrius in cap. postulatis, de foro competenti. Marianus Socinus in cap. 1. de manus pet. & me citato, nouissimè Antoni. de Marinis resolut. quotidian. cap. 53. num. 15. & 16. qui citat Lutum & Graffum.

RESOL. LXXXIV.

An si adgit clausula de non alienando, possit fieri exequitio per sacerularē iudicem in predio specialiter obligato à laico, esti Clericus illud possidat? Ex part. 3. tract. 1. Resol. 49.

§. 1. A ffirmatiū respondent docti Iurisconsulti Parladorus, & Auendanus, hic de exequitione mandatis part. 1. cap. 1. num. 33. ille rer. quot. lib. 2. cap. fin. 1. part. 5. 1. num. 11. in fine.

2. Sed aduersi Iurisconsultos Hispanos, alium Hispanum Iurisconsultum opponamus, is est Alfonso de Villadiego in politica! En los libelos en lo executivo num. 24. vbi sic ait. El censo que tuviere ésta clausula, tiene aparejada ejecución detchamente contra el tercero poseydot de la cosa hypothecada, y assi se ha determinado muchas veces en los tribunales Superiores, en tanto que aunque la cosa assi hypothecada pase a poder de algun clérigo, ó otra persona Ecclesiastica puede ser executada la cosa hypothecada, lo qual se entiende, y ha lugar pidien- dose la tal ejecución ante el juez Ecclesiastico, y no ante el seglar, el qual no podrá ejecutar el tal contrato contra el clérigo; porque aunque la venta, y engenación en este caso contra el pacto fue nulla, però en efecto ya pasó en el clérigo la posesión de la cosa hypothecada, de laqual no puede el clérigo ser despojado por el Juez seglar, ni citarse como es necesario para la venta, y remate de los tales bienes, y assi se deve hazer, ó citar, y hacer las causas con el deudor principal, y lo que á qui resuelvo en esto, es lo mas seguro, y lo que se practica y deve guardar in juzgando, & consulendo, & contraria opinio falsa est, & cum Romana Curiæ confessum numquam admisisse audio.] Ita Villadiego, unde pessime olim quidam Iurisconsultus affirmauam sententiam sustinere solebat.

RESOL. LXXXV.

An index laicus possit etiam citare Clericum creditorem in confessione alicuius inuentarij. Ex part. 1. tract. 2. Ref. 21. alias 20

§. 1. H ic casus est practicabilis: quia in confectio- res, & legatarij, de quorum præiudicio agitur. Aliqui igitur respondent, posse Iudicem sacerularem in tali facto, per edictum vel specialiter citare Clericum creditorem, dum non expressè citetur ad comparendum, sed cum illa conditione, & qualitate: Si sua putauerit interesse. Et ratio est: nam talis citatio non est vera, & simplex citatio; sed potius monitio, vt compareat, si voluerit; quæ de iure non supponit

iurisdictionem, & superioritatem; & sic non erit datum ad necessarium comparandum. Et ita docent communiter Iurisconsulti, quos citat, & sequitur Ceuallus tract. de cognit. per viam violentie, p. 2. q. 78. n. 3. & seq. Ioan. de Hevia in Curia Philipp. part. 1. §. 5. n. 31. Gironda de gabellis, p. 4. §. 1. num. 18. & alij.

2. Sed contraria sententiam docet Duardus in Bulla Caen., lib. 2. canon. 14. q. 11. num. 50. vbi sic afferit: [Ecclesiastici non possunt tradi ad Curias sacerulares pro confessione inuentarij. Hinc hæres, cum vult hæreditatem adire cum beneficio legis & inuentarij, quamvis super illius confessione citandi sint omnes creditores, & legatarij; nihilominus si Clerici sunt, non possunt citari per Iudicem sacerularem illius loci, vbi bona hæreditaria sunt, vel vbi hæres domicilium habet; sed debent moneri per Iudicem Ecclesiasticum: quia Clerici non possunt compelli ad comparandum coram Iudice laico vigore generalis editi: Si sua putauerit interesse, quoniam ita citationes edictionales a iure communi sunt exorbitantes.] Ita Duardus quod antea docuerat Martha de iurisdict. part. 4. cen- tur. 1. cap. 38. n. 8. Et idem docet Bonacina de legibus, disp. 10. q. 2. pnnl. 1. §. 1. n. 27. Ambrosinus de immunit. eccl. part. 22. num. 73. & alij.

RESOL. LX.

An index laicus possit citare Clericum ad exhibenda su- ra sua coram eo, quando eius debitor pergit dilationem ex consensu maioris partis creditorum, vel si velit be- neficium cessionis bonorum obtinere? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 23. alias 22.

§. 1. H ic casus frequenter in praxi potest accidere; & ideo dicam hinc, quid sentiunt Doctores. Affirmatiū sententiam docet Ceuallus tract. de co- gnitione per viam violentie, p. 2. q. 72. n. 3. Affilius de- cis. 280. num. 7. & ex nostris regnolis Mastrillus de- cis. 79. num. 5. cum aliis. Et ratio est: quia in tali casu Clericus non conuenit ut reus, sed provocatur ut actor, ad comparandum, & docendum de suo iure: neque in tali casu præiudicatur iurisdictioni Ec- chlesiastica, neque fit in damnum, & præiudicium Cleri, sed in eius utilitatem: nam, si reliqui cre- ditores recupererint sua debita, & ipse non compareat, & ostendat sua debita, remanet sine debito, & tenetur postea litigare contra ceteros creditores, intentando reuocatoriā coram Iudice laico,

2. At, his non obstantibus, contraria sententiam docet noster P. Duardus in Bull. Caen. lib. 2. can. 15. q. 11. n. 53. vbi sic ait: [Debitor laicus, per sensu admitti ad miserabile beneficium cessionis bonorum, vel ad remissionem partis suorum creditorum, non potest trahere Clericum ad forum sacerulare: sed debet adire Iudicem Ecclesiasticum: nisi debitor detineretur in carcerebus ad instantiam Clerici creditoris: nam tunc per viam reconventionis potest petere contra Cleri- cum admitti ab beneficium cessionis.] Ita Duardus. Et ita citam antea docuerat Martha de iurisdict. p. 4. cen- tur. 23. num. 9. & seq.

RESOL. LXXXVII.

An index laicus possit cogere Clericum, quia spoliavit laicum suā possessione, ad illam restituendam? Ex part. 4. rr. 1. Ref. 74.

§. 1. A ffirmatiū responder Bobadilla in Politice, tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 193. vbi sic ait [Quan-

A M 4 de